

# Vedlegg Kompetanseutvikling for læring i det 21. århundre

Høsten 2017 presenterte Regjeringen sin «digitaliseringsstrategi for grunnsopplæringen 2017 – 2021» på Bekkestua barneskole. I regjeringens strategi<sup>1</sup> er følgende presisert for elev, lærer, ledelse og kommune:

*Elevene skal: Tilegne seg gode digitale ferdigheter og dømmekraft gjennom opplæringen og lære å utnytte digitale læremidler kreativt og skapende.*

*Lærerne skal: Lede klassens læringsarbeid og være trygge i valg av læremidler og ressurser som bidrar til klassens og elevenes læring.*

*Ledelsen skal: Planlegge og støtte opp under lærernes pedagogiske arbeid med IKT, gjennom kompetanse- og organisasjonsutvikling.*

*Kommunen og fylkeskommunen skal: Legge rammer for god utnyttelse av IKT i både pedagogisk og administrativt arbeid, med elevens læring i fokus.*

Fra august - 18 har alle elever, lærere og ledere i bærumsskolen hvert sitt nettbrett til bruk i læringsarbeidet. Alle skoler har fått oppdatert infrastruktur og grunnleggende opplæring i pedagogisk bruk av nettbrett. Målet er at eleven skal få maksimalt faglig og personlig utbytte av sin skolegang. For å utvikle bærumsskolen videre inn i det 21. århundre er kontinuerlig kompetanseutvikling for både lærere og ledere et bærende element. For at foreldrene skal gis mulighet til å kunne følge opp barnas læring, er det viktig at skoleledere og lærere gir foreldre innsikt og medeierskap til læringsarbeidet. Gjennom foreldreskoler, som introduserer ny teknologi og muligheter, kan foreldrene følge barna tettere.

## Elevenes læring

### Status

Alle elever i bærumsskolen har nå en personlig digital enhet til bruk i det daglige læringsarbeidet. Evalueringen fra Rambøll viser blant annet at elevene opplever mer og hyppigere kommunikasjon med sine lærere. Det er også økt opplevd mestring og motivasjon blant elever. Mange elever opplever i tillegg læringshverdagen som mer effektiv og oversiktlig med en digital flate. Elever på ungdomstrinnet rapporterer om større grad av distraksjoner enn elever på lavere trinn, og elevene uttrykker også i siste evalueringsrapport behov for lettere tilgjengelig tastaturer. Dette har gitt grunnlag for endringer og justeringer. Flere nevnte områder vil også følges tett i det videre arbeidet. Det gjelder eksempelvis elever og distraksjoner med mulighet for å innskrenke tilganger også for elever på 9.- og 10.trinn etter samme modell som elever på de lavere klassetrinnene.

---

<sup>1</sup> [https://www.regjeringen.no/contentassets/dc02a65c18a7464db394766247e5f5fc/kd\\_framtid\\_fornyelse\\_digitalisering\\_net.pdf](https://www.regjeringen.no/contentassets/dc02a65c18a7464db394766247e5f5fc/kd_framtid_fornyelse_digitalisering_net.pdf)

## Innsatser skoleåret 2019/2020

Tema	Innhold	Målgruppe	Når	Arrangør
<b>Tilpasset opplæring</b>	Videreutvikle samarbeid med PPT for tilrettelagt undervisning for flest mulig i fellesskapet. Ta i bruk teknologi i alle sammenhenger det gir merverdi- Fremdeles fokus på læring i klassefellesskapet og læring med sømløse tilpasninger for alle elever. Fortette målrettet kompetanseutvikling for PP-rådgivere.	Elever	Skoleåret 19/20	Oppvekst skole og PPT
<b>Digital dannelse</b>	Elever deltar i workshops med ansatte fra IT-enheten. Personvern og IT-sikkerhet utarbeider sikkerhetsvurderinger og analyse knyttet til elevenes nettbrett og digitale tjenester i samskaping med elevene. Bærumsskolen utvikler et virtuelt nettvettprogram sammen med Telenors samfunnsavdeling. Revidere lokale nettvettplaner	Elever	Skoleåret 19/20	DigIT, Oppvekst skole og hver enkelt skole  Oppvekst skole og Telenor
<b>Selvregulering</b>	Gjøre elevene i stand til å håndtere en kompleks digital virkelighet, samtidig vurdere tiltak som kan begrense distraksjoner. Dette som del av Robustsatsingen samt integrert del av pedagogenes læringsledelse.	Elever 1.-8. trinn og elever 9.-10. trinn	Skoleåret 19/20	Oppvekst skole og DigIT

<b>Elever med stort læringspotensial</b>	Matematikkundervisning og læringsfellesskap for elever med stort læringspotensial på tvers av skoler.	Elever på 6. og 7. trinn	Skoleåret 19/20	Oppvekst skole
<b>Elevmedvirkning</b>	Jevnlige møter mellom elevråd/fokusgrupper og Oppvekst skole. Elever som likeverdige deltakere i hver enkelt skoles Digiråd.	Elevråd	Skoleåret 19/20	Oppvekst skole  Lokalt på den enkelte skole
<b>Ungdomsrådet</b>	Tettere møtepunkt for drøfting om læring i 21. århundre sett fra barn og unges synsvinkel.	Ungdomsrådet	Skoleåret 19/20	Oppvekst skole og Ungdomsrådet

## Kompetanseutvikling

### Kompetanseutvikling for lærere

#### Status

Evalueringen fra Rambøll viser at det skjer mye god læring med nettbrett i bærumsskolen. Samtidig er det et potensiale for videreutvikling. Evalueringen viser også at lærerne ønsker kompetanseutvikling. Alle lærere har fått grunnleggende opplæring i pedagogisk bruk av nettbrett etter hvert som skolene har blitt del av nettbrettsatsingen. I tillegg deltar digitale veiledere, en lærer per trinn, på samlinger og kurs.

Digitale veiledere og lærerspesialister i profesjonsfaglig digital kompetanse skal være en ressurs i profesjonsfellesskapet for videreutvikling av pedagogisk praksis på den enkelte skole. Fyrtårn er viktige ressurspersoner på tvers av skolene. Oppvekst skole har i skoleåret 18/19 arrangert en rekke kompetansehevingstilbud i form av kurs og nettverkssamlinger knyttet til fagspesifikke emner og profesjonsfaglig digital kompetanse (se kurskatalogen: <https://www.baerum.kommune.no/globalassets/tjenester/skole/rammeverk-for-kvalitet-i-barumskolen/katalog-web-oppslag2.pdf>).

Innsatsene innenfor kompetanseheving kommer også i år som [samlet kurskatalog](#) når alle skolers behov er meldt inn.

## Videre innsats skoleåret 2019/2020

Tema	Innhold	Målgruppe	Når	Arrangør
<b>Nettverk for digital profesjonsutøvelse</b>	Alle skolene møtes for å dele erfaringer og utvikle god læringspraksis sammen. Erfaringene og læringen deles deretter på egen skole.	Skoleledere og digitale veiledere	Skoleåret 19/20	Oppvekst skole
<b>Samarbeidsskoler for deling av god praksis</b>	Skolene er satt sammen i grupper bestående av 2-4 skoler. Skolene er satt sammen utfra en helhetsvurdering blant annet basert på satsingsområder fra kvalitetsplanen.	Lærere	Fra og med våren 2019, neste samling i uke 41 eller 42	Skoleledere
<b>Ressursplattform med læringsfilmer</b>	Korte inspirasjons- og opplæringsfilmer med tilhørende oppgaver/læringsløp deles med alle bærumslærere og gjerne også resten av Norge, digitalt og åpent.	Lærere i og utenfor bærumsskolen	Fra høsten 2019	Fyrtårn/oppvekst skole
<b>Fyrtårnsordning videreutvikles</b>	Fyrtårn skal være pådrivere og eksperter i utviklings- og innovasjonsarbeid i klasserommet. Skolene bestiller kurs og veiledning fra fyrtårnene. Fyrtårnene i bærumsskolen representerer ulike fagområder. Fyrtårn vil være del av flere ulike tiltak.	Skoler/lærere/ledere	Fra høsten 2019	Fyrtårn/oppvekst skole
<b>Skolebasert kompetanseutvikling, støtte.</b>	Støtte til videreutvikling tilpasses ved at skolene følger ulike utviklingsløp, basert på behov og nåsituasjon. Skoler som har behov for det vil få intensiv veiledning og støtte.	Lærere og ledere	Fra og med høsten 2019	Oppvekst skole

<b>Oppstartkurs for nyansatte</b>	Alle nyansatte i bærumsskolen får tilbud om grunnleggende opplæring i pedagogisk bruk av nettbrett. Oppstartskurs i august og tilleggskurs for ansatte som rekrutteres etter skolestart i august.	Nyansatte i bærumsskolen	August 2019 Og første kvartal 2020	Oppvekst skole
<b>Implementering av Office 365, samarbeidsverktøy</b>	Innføring av nytt samskapingsverktøy (O365) innføres puljevis på alle skoler for å fremme deling og samskaping både på skoler og mellom skoler.	Lærere og ledere	Pilotering starter høsten 2019	Digit/Oppvekst skole

## Kompetanseutvikling ledere

### Status

Ledelse er en avgjørende suksessfaktor. Dette er også årsaken til at ledersamlinger har stått sentralt i satsingen. Ledere skal gi retning, skape kultur for ledelse, bygge kapasitet i organisasjonen og overvåke resultat. Disse områdene har vært sentrale i ledersamlingene som har fått benevnelsen Workshops for ledelse i teknologirike omgivelser. Ledersamlingene har blitt gjennomført i regi av Oppvekst skole og eksternt samarbeidspartner. I tillegg har Oppvekst skole oppfølgingsmøter med alle ledergruppene på hver enkelt skole. Skolelederne har siden høsten 2016 mottatt ukentlig «informasjonsbrev» om digital skolehverdag. Informasjon som skal deles med alle medarbeidere. Ledere fra alle skoler har videre deltatt i egne ledersamlinger i nettverk for digital profesjonsutøvelse. I tillegg er skoleledelsen representert i tilsvarende nettverk for lærere.

### Videre innsats skoleåret 2019/2020

Tema	Innhold	Målgruppe	Når	Arrangør
<b>Tjenesteledermøter</b>	Tjenesteledermøter mellom seksjonsledere og rektorer med fokus på endrings- og innovasjonsledelse samt hvordan tek hvordan transformere endringer. Innsats i Digital skolehverdag flettes også som naturlig del av resultatanalyse ved den enkelte skole. Dette gjelder både faglige resultat, elevundersøkelser,	Skoleledere	3 ganger per skoleår	Seksjonsledelsen

	foreldreundersøkelser, kulturkartlegging m.m.			
<b>Ledersamlinger i nettverk for digital profesjonsutøvelse</b>	Strategisk utvikling av digital skolehverdag på den enkelte skole.	Skoleledere	Høst 19 og vår 20	Oppvekst skole
<b>Støtte til lederteam i skolebasert kompetanseutvikling</b>	Skoler med definerte behov bistås med intensivveiledning fra Oppvekst skole.	Skoleledere	Skoleåret 19/20	Skoleledelse/Oppvekst skole
<b>Bistand ved kompliserte henvendelser og dialog</b>	Skoler vil ha behov for bistand ved kompliserte henvendelser og møter knyttet til digital skolehverdag. Oppvekst skole samarbeider med DigIT, og skolens ledelse og legger til rette for best mulig oppfølging av kompliserte henvendelser slik at vedkommende som har henvendt seg opplever å bli møtt med åpenhet, kunnskap og evne til oppfølging.	Skoleledere	Skoleåret 19/20	Oppvekst skole og DigIT

## Digital dannelse

### Status

Som skoleeier har Bærum kommune et oppdrag som blant annet innebærer å «*ruste barn, unge og voksne til å møte livsens oppgaver og mestre utfordringer saman med andre*». Digitale ferdigheter og digital dannelse er en del av dette oppdraget. I inneværende skoleår har alle skolene samarbeidet om å videreutvikle sine planer for digital dannelse. Politiet og forskere fra universitets- og høgskolesektoren er eksempler på bidragsytere. IT-sikkerhet i Bærum kommune har samarbeidet tett og mye med Oppvekst skole om kompetanseutvikling og bevisstgjøring på skolene, både for elever og lærere. En rekke elever på 5. trinn og 8. trinn har deltatt i pilotering av interaktive undervisningsopplegg med fokus på nettvett og forebygging av mobbing på nett som del av et partnerskapsarbeid med Telenors samfunnsavdeling.

### Videre innsats skoleåret 2019/2020

Tema	Innhold	Målgruppe	Når	Arrangør
<b>Nettverkssamlinger for å videreutvikle skolenes arbeid med digital dannelse</b>	Fagøkter og deling av ressurser (f.eks. Dubestemmer.no). Handlingsplaner for digital dannelse.	Skoleledere, miljølærere og digitale veiledere	2 ganger pr skoleår	Oppvekst skole
<b>It-sikkerhet skolebesøk</b>	It-sikkerhets ekspertise besøker skoler. Innhold og fokus er knyttet til: personvern, sikkerhet på nett, deling, etisk forvaltning/bruk av nett samt lovbrudd og straffeansvar	Elever, lærere og skoleledere	Gjennom skoleåret	DigiT og Oppvekst skole

## Samarbeid hjem-skole

### Status

Foreldre i 2019 vil i mindre grad kunne relatere dagens opplæring med egen skolegang. Dette gir skolen en viktig oppgave med hensyn til informasjons- og involveringsarbeid.

Inngangen er skolenes overordnende oppdrag som handler om å gi elevene best mulig utbytte av sin skolegang. Dette oppdraget deler de med foreldrene. Det er da avgjørende at foreldrene får innsikt i skolens arbeidsform samt de læringsverktøy elevene benytter.

Dette skoleåret har alle skoler arrangert foreldreskole hvor foreldrene har fått grunnleggende innføring i ulike verktøy og arbeidsformer elevene bruker i skolearbeidet. Oppvekst skole har gjennomført foreldremøter suksessivt for skolene ved hver innfasing av nye puljer. Videre deltatt i møter med lokale FAU-er og KFU (Kommunalt felles foreldreutvalg) om temaer knyttet til digital skolehverdag.

### Videre innsats skoleåret 2019/2020

Tema	Innhold	Målgruppe	Når	Arrangør
<b>Foreldreskole</b>	Eget opplegg og materiell er under utarbeidelse av Oppvekst Skole. Opplegg og materiell skal gi en innføring i Digital skolehverdag for nye foreldre i bærumsskolen.	Nye foreldre	Fra høst 2019	Oppvekst skole og hver enkelt skole
<b>Foreldremøter</b>	Legge til rette for et helhetlig opplegg for temaer knyttet til digital dannelse på alle trinn samt lokale tema som meldes fra medarbeidere, elever, foreldreutvalg m fl.	Foreldre	Skoleåret 19/20	FAU, BKFU og Oppvekst skole
<b>Nettsider</b>	Videreutvikle informasjonsmateriell og grafisk profil. Videreutvikle bærumsskolens felles hjemmesidefaner: <a href="https://www.bekkestua.barneskole.no/index.php?pageID=79">https://www.bekkestua.barneskole.no/index.php?pageID=79</a>	Foreldre, andre interessenter	Høst 2019	Oppvekst skole
<b>Kommunalt felles foreldreutvalg</b>	Dialog og møter med kommunalt fellesutvalg for å videreutvikle hjem- skolesamarbeidet.	KFU, FAU og Oppvekst skole	Fra høst 2019	Oppvekst skole
<b>Digiråd</b>	Alle skoler skal ha egne, operative Digiråd med representanter fra alle brukergruppene ved skolen (elever, foreldre, ansatte og skoleledelse). Digirådene skal gi innspill og sikre reell brukermedvirkning.	Elever, foreldre, skoleledelse, lærere og andre ansatte.	Skoleåret 19/20	Skoleledelsen



<b>Brukerforum/webinar</b>	Det skal arrangeres åpne brukerforum der både fysisk tilstedeværelse og strømmetjenester/webinar er mulig. Brukerforumet skal være en arena for å stille spørsmål og diskutere emner knyttet til digital skolehverdag. Innspill vil kunne brukes i videre utvikling av digital skolehverdag.	Foreldre og elever	2 ganger per skoleår	Oppvekst skole og DigIT
----------------------------	--	--------------------	----------------------	-------------------------

## Følgforskning

Nasjonalt og internasjonalt pågår en omfattende digitalisering av grunnsopplæringen, og i Norge har mer enn 40 kommuner en omfattende satsing på implementering av nettbrett. Til nå vet vi lite fra forskningen om de nye lærings- og vurderingsformene som oppstår i klasserommene, og forskningen er ofte enkeltstående casestudier, avgrenset følgforskning, eller evalueringsrapporter bestilt av private aktører.<sup>2</sup> Gjennom evalueringen gjennomført av Rambøll for bærumsskolen ble det avdekket behov for mer kunnskap om læringspraksis med nettbrett i ungdomsskolen .

### Videre innsats skoleåret 2019/2020

Tema	Innhold	Målgruppe	Når	Arrangør
Forsknings- og innovasjonsprosjektet MuLVu	Forsknings- og innovasjonsprosjektet Multimodale Lærings- og Vurderingsformer i 1:1 klasserom (MuLVu) studerer læringsprosesser og vurderingsformer ved tre ungdomsskoler i Bærum kommune.	Elever og lærere i ungdomsskolen	Fra høst 2019	Oppvekst skole og FIKS, UiO

<sup>2</sup> Kongsgården & Krumsvik, 2016; Kongsgården & Midtbø, 2014; Overland, 2016, Thortveit & Bugge, 2016, Rambøll 2016, 2018, Ditzler, Hong, & Strudler, 2016; Major, Haßler, & Hennessy, 2017

## Digitale læremidler

### Status

Oppvekst skole har i lengre tid jobbet med «samarbeidsprosjekt digitale læremidler» i kommune-Norge. Så langt har mer enn 60 kommuner signert en tilslutningsavtale for videre samarbeid og prosjektorganisering. Formålet med samarbeidsprosjektet er å skaffe til veie best mulig læremidler ved bruk av eksisterende og ny teknologi for elever og lærere. Prosjektet søker også å anskaffe læremidler mer kostnadseffektivt, forvaltningsmessig og personvernmessig korrekt. Oppvekst skole har arrangert leverandørkonferanser med kommuner og leverandører.

*Fremveksten av digitale læremidler har gjort tilfanget av læremidler både stort og til dels uoversiktlig. Dette kan gjøre det vanskelig for lærere å velge og bedømme kvaliteten på læremidlene. Mange av dagens digitale læremidler er i stor grad basert på innhold som opprinnelig er utviklet for analoge formater. Disse læremidlene utnytter ikke godt nok potensialet i det digitale mediet, de er ikke tilgjengelige for alle elever og bidrar ikke tilstrekkelig til økt læringsutbytte og tilpasset opplæring. Det er behov for tiltak som kan bidra til å gjøre kvaliteten på læremidlene enda bedre og som kan støtte lærernes valg av gode læremidler. (Regjeringens digitaliseringsstrategi 2017, s 19)*

Videre innsats:

Tema	Innhold	Målgruppe	Når	Arrangør
<b>Innovativ anskaffelse digitale læremidler</b>	Prosjektet skal etablere en løsning for valg og bruk av digitale læremidler med en forretningsmodell som stimulerer leverandørene til å utvikle innovative og oppdaterte læremidler. Den fremtidige løsningen skal gi lærer et rikt tilfang av digitale læremidler av høy faglig kvalitet, og ivaretar informasjonssikkerhet og personvern. Løsningen skal redusere administrative oppgaver knyttet til valg og bruk av digitale læremidler.	Elever, lærere, skoleledere, skoleeier, foreldre	2019 og fremover	Samabeidsprosjektet digitale læremidler

